



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **Pratenorm s. r. o.**, se sídlem Kaprova 42/14, Praha 1, zastoupena Mgr. Michalem Štrofem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Gorazdova 24, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2023, č. j. ČOI 56032/23/O100/Ber/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 2. 2024, č. j. 31 A 18/2023 -336,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Inspektorát České obchodní inspekce Královéhradeckého a Pardubického (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 22. 11. 2022, č. j. ČOI 144719/22/2700, shledal žalobkyni vinnou z několika přestupků podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Rozhodnutím ze dne 2. 5. 2023, č. j. ČOI 56032/23/O100/Ber/Št, žalovaná

částečně zrušila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a současně snížila uloženou sankci.

[2] Žalovaná dle napadeného rozhodnutí uznala žalobkyni vinou těmito přestupky:

I. porušení § 4 odst. 4 ZOS, ve spojení s § 5 odst. 1 ZOS, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) ZOS, čehož se dopustila tím, když v e-mailech zaslaných spotřebitelům:

z adresy *fakturace@s-drazby.cz*:

- Paní Š. Š. – e-mail ze dne 11. 1. 2022
- Pan J. H. – e-mail ze dne 21. 12. 2021
- Pan J. K. – e-mail ze dne 17. 10. 2021

z adresy *insolvence@s-drazby.cz*:

- paní M. N. – e-mail ze dne 6. 10. 2021

mj. uvedla: „Případné odstoupení od smlouvy by nemělo mít vliv, dle našeho názoru, na nárok na požadovaný poplatek, jelikož ve smluvní dokumentaci jste odsouhlasil jako klient skutečnost, že žádáte o zaslání dokumentů před uplynutím ochranné lhůty.“, kdy tato věcně nesprávná informace (vzhledem k neposkytnutí výslovného souhlasu spotřebitele ve smyslu ust. § 1837 písm. a) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění (dále jen „občanský zákoník“), jelikož souhlas byl uveden pouze v dokumentech sdělení před uzavřením smlouvy – služby v rámci exekuční dražby a smlouva o poskytnutí služeb v rámci exekuční dražby/sdělení před uzavřením smlouvy – služby v rámci insolvenčních nemovitostí a smlouva o poskytnutí služeb v rámci insolvenčních nemovitostí, které jsou spotřebiteli přístupné před uzavřením smlouvy jako aukční podmínky, ale jejichž znění v rámci registrace spotřebitel výslovně neodsouhlasuje; v registračním formuláři je pouze uvedeno: „Odesláním registrace souhlasíte s aukčními podmínkami pro jednotlivé typy aukcí a služeb pro exekuční dražby a služeb pro insolvenční nemovitosti.“) mohla spotřebitele vést k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

II. Napadeným rozhodnutím je obviněná také viněna z porušení § 12 ZOS, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 7 písm. k) ZOS, čehož se dopustila tím, že:

a) v blíže nezjištěné době, minimálně dne 25. 2. 2022, na internetových stránkách <https://www.avizo.cz/reality/> (kód zakázky 6336Scc) a internetových stránkách <https://severo.moravskereality.cz/> (ID nemovitosti 62521Scc), a dále v blíže nezjištěné době, minimálně dne 2. 5. 2022, na internetových stránkách <https://slevy-reality.cz/> (číslo nemovitosti 6867 Scc) neinformovala spotřebitele u jí nabízených nemovitostí v souladu s cenovými předpisy o ceně poskytované služby pro exekuční dražby – „registrační poplatek pro zajištění informací ke klientem poptávané dražbě, e-mailová podpora“ ve výši 5.000,- Kč, kdy cena této služby nebyla v inzerátech uvedena. Ve všech těchto inzerátech bylo v textu shodně uvedeno, že pro více informací je třeba kontaktovat prodejce, tj. Centrum aukcí.cz s. r. o., prostřednictvím níže uvedeného formuláře nebo na e-mail. Po odeslání dotazu k nabízeným nemovitostem přišla na zadaný e-mail shodná zpráva z adresy *info@s-drazby.cz* o potřebnosti registrace pro získání informací k vybrané nemovitosti, kdy v této zprávě bylo v jednom z odstavců textu uvedeno: „Vše

pokračování

v rámci naší zpoplatněné služby, kterou Vám poskytujeme dle aktuálních Aukčních podmínek služby pro exekuční dražby“. Po kliknutí na odkaz v zaslané e-mailové zprávě od obviněné byl spotřebitel přesměrován na internetové stránky <https://www.s-drazby.cz/>, konkrétně na <https://www.s-drazby.cz/registrace.html>, kde probíhá registrace (vyplňování údajů do registračního formuláře). Před kliknutím na tlačítko „Registrovat se“ je spotřebiteli mj. sdělena informace: „Odesláním formuláře učiníte registraci, která je ZPOPLATNĚNA dle platných Aukčních podmínek a ceníku zde a souhlasíte s těmito aukčními podmínkami a ceníkem pro jednotlivé typy aukcí, služeb pro exekuční dražby a služeb pro insolvenční nemovitosti.“, kdy podtržená slova jsou proklikávací na příslušné dokumenty, tedy až po rozkliknutí příslušného textu se spotřebitel dozví cenu poskytované služby, příp. je ceník umístěn na proklik na horní a dolní liště této internetové stránky. Spotřebitel tak nebyl seznámen s cenou služby před jednáním o koupi (tedy již v inzerátu na konkrétní nemovitost).

b) v blíže nezjištěné době, minimálně dne 25. 2. 2022, na internetových stránkách <https://reality.idnes.cz/> (kód zakázky IDNES-955774INS) a internetových stránkách <https://www.vitio.cz/> (ID nemovitosti97908INS), a dále v blíže nezjištěné době, minimálně dne 2. 5. 2022, na internetových stránkách <https://slevy-reality.cz/> (číslo nemovitosti 87045INSx) neinformovala spotřebitele u jí nabízených nemovitostí v souladu s cenovými předpisy o ceně poskytované služby pro insolvenční nemovitosti – „registrační poplatek poskytnutí služeb v rámci zajištění obstarání příležitosti nabytí vlastnického práva k nemovitostem z insolvenčního řízení“ ve výši 6.000,- Kč, kdy cena této služby nebyla v inzerátech uvedena. Ve všech těchto inzerátech bylo v textu shodně uvedeno, že pro více informací je třeba kontaktovat prodejce, tj. Centrum aukcí.cz s. r. o., prostřednictvím níže uvedeného formuláře nebo na e-mail. Po odeslání dotazu k nabízeným nemovitostem přišla na zadaný e-mail shodná zpráva z adresy info@s-drazby.cz o potřebnosti registrace pro získání informací k vybrané nemovitosti, kdy v této zprávě bylo v jednom z odstavců textu uvedeno: „Vše v rámci naší zpoplatněné služby, kterou Vám poskytujeme dle aktuálních Aukčních podmínek služby pro insolvenční nemovitosti“. Po kliknutí na odkaz v zaslané e-mailové zprávě od obviněné byl spotřebitel přesměrován na internetové stránky <https://www.s-drazby.cz/>, konkrétně na <https://www.s-drazby.cz/registrace.html>, kde probíhá registrace (vyplňování údajů do registračního formuláře). Před kliknutím na tlačítko „Registrovat se“ je spotřebiteli mj. sdělena informace: „Odesláním formuláře učiníte registraci, která je ZPOPLATNĚNA dle platných Aukčních podmínek a ceníku zde a souhlasíte s těmito aukčními podmínkami a ceníkem pro jednotlivé typy aukcí, služeb pro exekuční dražby a služeb pro insolvenční nemovitosti.“, kdy podtržená slova jsou proklikávací na příslušné dokumenty, tedy až po rozkliknutí příslušného textu se spotřebitel dozví cenu poskytované služby, příp. je ceník umístěn na proklik na horní a dolní liště této internetové stránky. Spotřebitel tak nebyl seznámen s cenou služby před jednáním o koupi (tedy již v inzerátu na konkrétní nemovitost).

[3] Dle žalované tedy žalobkyně I) sdělovala spotřebitelům nepravdivou informaci ohledně vlivu odstoupení od smlouvy na její požadovaný poplatek a tato informace mohla spotřebitele vést k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, II) neinformovala spotřebitele u nabízených nemovitostí o ceně poskytované služby: pro exekuční dražby – registračního poplatku ve výši 5 000 Kč, a pro insolvenční nemovitosti – registračního

poplatku ve výši 6 000 Kč. Za tyto přestupky ji žalovaná uložila pokutu ve výši 1 300 000 Kč.

[4] Tomu se žalobkyně bránila žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji však shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[5] Soud předně uzavřel, že napadené rozhodnutí žalované není nepřezkoumatelné. Žalobkyně směřuje nesouhlas s právními závěry s nepřezkoumatelností. Napadené rozhodnutí podle soudu netrpí vadami tohoto druhu, neboť žalovaná se s námitkami žalobkyně dostatečně vypořádala a uvedla, v čem spatřuje protiprávní jednání. Rozhodnutí tak označil za srozumitelné a přezkoumatelné.

[6] Krajský soud se dále zabýval námitkou žalobkyně stran možného pokračování v přestupku a dospěl k závěru, že se o pokračující přestupek nejedná. Dřívější přestupky žalobkyně, za které byla již potrestána, byly ukončeny doručením oznámení o zahájení řízení dne 15. 9. 2021. Přestupky, za které je nyní žalobkyně stíhána, byly spáchány po tomto datu, a proto je nutno na ně nahlížet jako na nové skutky. Soud zároveň neshledal důvodnou námitku žalobkyně stran jejího požadavku na vedení společného řízení, neboť dle zákona o odpovědnosti za přestupky nelze konat společné řízení o přestupcích spáchaných po zahájení řízení o jiném přestupku.

[7] Dále soud zdůraznil, že podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele musí prodávající jasně informovat o ceně výrobků nebo služeb. Žalobkyně tuto povinnost nesplnila, neboť v inzerátech na realitních serverech neuváděla cenu svých služeb. Informace o zpoplatnění služby byla spotřebiteli sdělena až ve třetím kroku registračního procesu, ve kterém už vyplnil své kontaktní údaje, což nebylo v souladu s požadavky na transparentní a okamžitou informaci o ceně. Spotřebitelé tak neměli možnost se předem seznámit s cenou, což je v rozporu s českou a evropskou legislativou na ochranu spotřebitele. Soud dospěl k závěru, že žalobkyně měla povinnost informovat o ceně již při prvním kontaktu se spotřebitelem a nesplnění této povinnosti znamená, že spotřebitelé byli uváděni v omyl.

[8] Soud dospěl též k závěru, že žalobkyně se dopustila klamavé obchodní praktiky tím, že v komunikaci se spotřebiteli uváděla nepravdivou informaci o tom, že spotřebitelé ztratili právo odstoupit od smlouvy po registraci. Spotřebitelé nebyli řádně informováni a neudělili výslovný souhlas s poskytnutím služby před uplynutím lhůty pro odstoupení, což zákon vyžaduje. Žalobkyně porušila povinnost jasně a srozumitelně informovat spotřebitele o ceně, což mohlo vést k rozhodnutí, které by jinak neučinili.

[9] Žalobkyně namítala nepřiměřenost a likvidační charakter sankce, avšak soud shledal, že správní orgány při rozhodování nepřekročily meze správního uvážení a řádně zhodnotily všechny relevantní okolnosti, včetně opakovaného spáchání přestupku a majetkových poměrů žalobkyně. Správní orgány správně uložily úhrnnou pokutu za nejzávažnější přestupek dle zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pokuta byla stanovena v jedné třetině maximální sazby. Soud také potvrdil, že správní orgány vycházely z aktuálních informací o majetkových poměrech žalobkyně a že uložená pokuta nemá likvidační charakter. Závěrem soud uzavřel, že uložená pokuta ve výši 1 300 000 Kč byla přiměřená a zákonná. Celkové hodnocení sankce bylo soudem považováno za přezkoumatelné a adekvátní povaze a závažnosti spáchaného přestupku. Soud proto nevyhověl moderačnímu návrhu žalobkyně.

pokračování

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[10] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Pro větší přehlednost rozdělil soud její obsah do následujících okruhů.

II.A Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a správních rozhodnutí

[11] Předně namítla, že krajský soud nesprávně posoudil otázku přezkoumatelnosti správních rozhodnutí. Podle stěžovatelky měl soud při svém posouzení zohlednit skutečnost, že správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí nedostatečně specifikoval výrok a jeho odůvodnění, ze kterého by vyplývalo, že stěžovatelka porušila zákon o ochraně spotřebitele. Chybí informace o použitých podkladech, skutkových zjištěních a právních úvahách, což ji brání pochopit, jaké konkrétní nedostatky ji správní orgán vytýká a proč ji uložil sankci. Krajský soud rovněž opomněl přezkoumat, zda bylo rozhodnutí v souladu se všemi procesními a materiálními požadavky stanovenými zákonem.

[12] Stěžovatelka dále uvedla, že krajský soud chybně vykládal ustanovení občanského zákoníku a zákon o ochraně spotřebitele týkající se souhlasu spotřebitele. Soud nezohlednil, že spotřebitel měl před uzavřením smlouvy dostatek času a možností se seznámit se všemi relevantními dokumenty, včetně aukčních podmínek, a udělit souhlas. Krajský soud rovněž neodůvodnil, proč nepřistoupil k moderaci uložené pokuty, přičemž nezohlednil majetkové poměry stěžovatelky a historii předchozích správních řízení. Stěžovatelka považuje tento postup za nepřiměřený a chybný, což podle ní vede k nedostatečnému a nepřezkoumatelnému závěru soudu.

[13] Opakovaně proto zdůrazňuje, že krajský soud nedostál své povinnosti přezkoumání napadeného správního rozhodnutí, čímž porušil její právo na spravedlivý proces a zákonný postup. Z tohoto důvodu navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí, neboť je v jeho současné podobě postiženo vadami, které brání jeho přezkoumatelnosti a správnosti.

II.B K porušení povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele

[14] Stěžovatelka namítla, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, jak a kdy má být spotřebitel informován o ceně služby, která je zpoplatněna částkou 5.000,- Kč. V této souvislosti nesprávně aplikoval právní normy obsažené v zákoně o ochraně spotřebitele a zákoně o cenách, konkrétně § 12 zákona o ochraně spotřebitele a § 13 odst. 2 zákona o cenách.

[15] Uvedla, že krajský soud nesprávně vyložil požadavky na zveřejnění ceny služby. Soud nezohlednil, že informace o ceně byly dostupné spotřebitelům skrze jasný a snadno přístupný odkaz na aukční podmínky a ceník umístěné na internetových stránkách. Tento způsob poskytnutí informace je dle ní ekvivalentní s požadavkem zákona o ochraně spotřebitele (jež odkazuje na zákon o cenách), který vyžaduje, aby cena byla zřetelně označena nebo jinak vhodně zpřístupněna.

[16] Soud rovněž nesprávně hodnotil specifické podmínky poskytování informací o ceně online. Spotřebitelé jsou dnes zvyklí na elektronické prostředí, kde jsou odkazy a kliknutí běžnou formou získání informací. Stěžovatelka tvrdí, že informace byly dostatečně přístupné prostřednictvím takového prokliku a že není žádný důvod požadovat zveřejnění

ceny přímo v každém inzerátu či reklamě, což by nebylo praktické ani běžné. Soud se nezabýval aktuálními technologickými a společenskými změnami, které ovlivňují způsob, jakým spotřebitelé vyhledávají a získávají informace online. Judikatura uvedená krajským soudem je proto zastaralá a nezohledňuje současný stav a zvyklosti spotřebitelů.

[17] Stěžovatelka rovněž uvedla, že krajský soud nesprávně posoudil její odpovědnost za přestupek. Jelikož se jedná o opakované porušení stejného ustanovení, mělo by být posuzováno jako pokračující přestupek, což znamená, že jednání by mělo být posuzováno jako celek a nemělo by dojít ke kumulativním sankcím za jednotlivé porušení.

II.C - K porušení povinnosti dle § 4 odst. 4 ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (klamavé konání)

[18] Dle stěžovatelky soud nesprávně vyložil skutečnosti týkající se informace o odsouhlasení poskytnutí plnění před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy. Uvedené jednání nenaplňuje znaky nekalé obchodní praktiky dle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele. Podle ní soud neprokázal, že by spotřebitelé nebyli před uzavřením smlouvy dostatečně informováni o důsledcích jejich souhlasu. Způsob komunikace prostřednictvím e-mailového sdělení a aukčních podmínek považuje za adekvátní a neklamavý.

[19] Soud v této souvislosti chybně vyložil též požadavky stanovené v § 1837 písm. a) občanského zákoníku, který upravuje možnost odstoupení od smlouvy o poskytování služeb. Krajský soud zastává názor, že je v souladu se smyslem a účelem právní úpravy, aby souhlas spotřebitele byl dán ve formě vyšší kvality, než jen pouhým odsouhlasením aukčních podmínek, pak ale nikterak nevysvětluje, z čeho konkrétně tento závěr dovozuje. Informace přitom byla spotřebiteli poskytnuta ve dvou samostatných dokumentech, a to jednak v dokumentu obsahujícím sdělení před uzavřením smlouvy a dále v aukčních podmínkách, které v daném případě jsou smlouvou o poskytnutí služby. Spotřebitel měl tak dostatečný prostor se s těmito dokumenty, před uzavřením smlouvy a samotným poskytnutím služby ze strany stěžovatelky, seznámit a učinit svobodné rozhodnutí ohledně koupě dané služby. Je zcela běžné, že se v obdobných případech obvykle s poskytnutím služby spočívajícím v poskytnutí informace nečeká na uplynutí lhůty pro odstoupení od smlouvy a osoba tuto službu poptávající má zájem ji získat ihned (v posuzovaném případě mimo jiné i s ohledem na neustále probíhající změny a lhůty v rámci exekučních, případně insolvenčních řízení). Pokud by byla požadovaná informace poskytnuta s časovým odstupem 14 dnů, mohlo by její poskytnutí již pozbýt pro poptávajícího na významu.

[20] Registrace spotřebitele a jeho souhlas s přijetím dokumentů před ochrannou lhůtou tak představuje vyjádření výslovného souhlasu, které bylo dostatečně jasné a informované.

II.D K pokutě

[21] Stěžovatelka namítla, že správní orgán i krajský soud neprovedly dostatečné a aktuální posouzení její majetkové situace. Majetkové poměry byly posuzovány pouze na základě daňového přiznání a účetních závěrek za rok 2020 a 2021, přičemž stěžovatelka

pokračování

předložila důkazy o výrazném poklesu zisku v roce 2022 a dokonce i o ztrátě v roce 2023. Krajský soud se podle stěžovatelky nezabýval těmito novými skutečnostmi a nesprávně nezohlednil aktuální majetkovou situaci, což je základem pro hodnocení, zda uložená pokuta má likvidační charakter.

[22] Uložená pokuta je tak vzhledem k jejím majetkovým poměrům zjevně nepřiměřená a likvidační. Principy zákonnosti trestu a individualizace trestu, které jsou podle ní základem spravedlivého trestního řízení, nebyly dodrženy. Krajský soud se omezil pouze na konstatování, že není naplněna hypotéza pro snížení pokuty dle § 78 odst. 2 s.ř.s., aniž by detailně odůvodnil, proč takový závěr činí. S ohledem na svou předešlou argumentaci též uvedla, že ve věci nejsou splněny podmínky pro uložení úhrnné sankce.

[23] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na důvodnosti a správnosti své argumentace uvedené v napadeném rozhodnutí, které ostatně přitakal i krajský soud v napadeném rozsudku. Napadená rozhodnutí ani napadený rozsudek dle ní nelze považovat za nepřezkoumatelné, jak opakovaně namítá stěžovatelka. Navrhla proto zamítnutí podané kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[24] Soud nejprve ověřil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že **není** důvodná.

[25] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, ve které řízení před krajským soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud přezkoumává rozhodnutí a postup krajského soudu, stěžovatel/ka je proto povinen/a uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351, odst. 140 a judikatura tam citovaná). I dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, je žalobce povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Tyto závěry rozšířeného senátu lze plně vztáhnout i na formulaci důvodů kasační stížnosti s tím, že důvody musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu, neboť podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (shodně viz rozsudek ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58). Vyjma případů taxativně uvedených v § 109 odst. 4 s. ř. s. je soud uplatněnými důvody kasační stížnosti vázán. Proto obsah a kvalita kasační stížnosti v podstatě předurčují obsah rozhodnutí soudu. Kasační bod je způsobilý k projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu. Uplatní-li proto stěžovatel/ka obecnou námitku, může se jí soud zabývat toliko v mezích její obecnosti (rozsudky ze dne

14. 8. 2019, č. j. 8 As 153/2019 - 39, nebo ze dne 13. 9. 2017, č. j. 7 As 208/2017 -20, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008- 78, č. 2162/2011 Sb. NSS.

[26] Veden výše uvedenými závěry judikatury posoudil kasační soud uplatněné kasační námitky následovně.

Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a správních rozhodnutí

[27] Kasační soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci účastníka a tu obsáhle vyvracet. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné tedy je, aby se soud ve svém rozhodnutí zabýval všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitk (srov. např. rozsudek ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33, či rovněž nález ÚS ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08). Uvedeným kritériím napadený rozsudek i jemu předcházející rozhodnutí žalované plně vyhovuje. Není vadou, pokud se krajský soud ztotožní se závěry správních orgánů, pokud tento svůj závěr náležitě odůvodní; tak, jak tomu je v nyní souzené věci. Krajský soud se neomezil pouze na všeobecný souhlas s argumentací žalované, ale naopak se námitkami žalobkyně podrobně zabýval. To platí obdobně též pro rozsudek kasačního soudu, pokud se Nejvyšší správní soud se závěry rozsudku krajského soudu ztotožní, není nutné tento velice obsáhlý a podrobně odůvodněný rozsudek krajského soudu parafrázovat „jinými slovy“.

[28] Napadený rozsudek kritéria přezkoumatelnosti splňuje, neboť se v něm krajský soud vypořádal se stěžejní žalobní argumentací a dostatečně vysvětlil, proč ji považoval za nedůvodnou. Soud jasně a srozumitelně odkázal jak na relevantní právní úpravu, tak související judikaturu správních soudů a rovněž se neopomněl vypořádat s námitkami uplatněnými v žalobě (v rozsahu a míře konkrétnosti, v jaké byly uplatněny). Jedná se o srozumitelné a řádně odůvodněné rozhodnutí, ze kterého je zřejmé, proč soud žalobu zamítl. Nepřezkoumatelnost nelze vnímat jako subjektivní představu o tom, jak měl soud o podané žalobě rozhodnout. Jde o objektivní překážku, která by Nejvyššímu správnímu soudu bránila závěry krajského soudu řádně přezkoumat. Taková situace v daném případě nenastala.

[29] Namítanou nepřezkoumatelností správních rozhodnutí se krajský soud podrobně věnoval v bodech 41 – 45 napadeného rozsudku. Zde zcela správně konstatoval, že žalobkyně zaměňuje nepřezkoumatelnost s pouhým nesouhlasem se závěry žalované. Rovněž uvedl, že napadené správní rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tvoří z pohledu soudního přezkumu jeden celek, a nelze na ně nahlížet odděleně. Tyto závěry krajského soudu však stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nereflktuje. Kasační soud však plně souhlasí s krajským soudem, že správní rozhodnutí jsou řádně odůvodněná a přezkoumatelná, o čemž svědčí, mimo jiné, též obsáhla polemika žalobkyně (stěžovatelky) v jejich navazujících podáních. Nad rámec výše uvedeného lze dodat, že není pravdou, že by správní orgány nesprávně popsaly sled jednotlivých kroků vedoucích

pokračování

od kontaktního formuláře až po registrační formulář. Jejich popis plně odpovídá zjištěným skutečnostem, což kasační soud ověřil ze správního spisu. K moderačnímu návrhu žalobkyně na snížení uložené sankce a samotnému postupu správních orgánů při stanovení sankce se soud zcela korektně věnoval v bodech 101 a následujících napadeného rozsudku, kde soud reagoval i na aktuální podklady vypovídající o její ekonomické situaci.

Obecná východiska

[30] Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že spotřebitel se s ohledem na českou právní úpravu a právo EU považuje za smluvní stranu, která je zvláště chráněna (např. čl. 12 Smlouvy o fungování EU, směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží, směrnice Rady 93/13/EHS o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách apod.). Ochrana spotřebitele přitom spadá také mezi jednu ze sdílených pravomocí Evropské unie (srov. čl. 4 SFEU), proto je nutno na věc nahlížet také pohledem unijního práva. Evropská unie v této souvislosti vydala několik směrnic dopadajících na ochranu spotřebitele, s posuzovanou věcí přitom úzce souvisí především výše uvedená směrnice Rady č. 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (která byla ke dni 13. 6. 2014 nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. 10. 2011 o právech spotřebitelů). K její interpretaci Soudní dvůr Evropské unie uvedl následující: "*Systém ochrany zavedený směrnicí vychází z myšlenky, že se spotřebitel nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli, co se týče jak vyjednávací pravomoci, tak úrovně informovanosti, které jej vede k tomu, že přistoupí k podmínkám předem vyhotoveným prodávajícím nebo poskytovatelem, aniž by mohl ovlivnit jejich obsah (rozsudek ze dne 27. června 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Recueil, s. I-4941, bod 25). Takové nerovné postavení mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem může být narovnáno pouze pozitivním zásahem, vnějším ve vztahu k samotným smluvním stranám (výše uvedený rozsudek Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 27)*" [Rozsudek Soudního dvora ze dne 26. 10. 2006, věc C-168/05, body 25 a 26].

[31] Samotným východiskem spotřebitelské ochrany je potom postulát, podle něhož se spotřebitel ocitá ve fakticky nerovném postavení s profesionálním dodavatelem, a to s ohledem na okolnosti, za nichž dochází ke kontraktaci, s ohledem na větší profesionální zkušenost prodávajícího, lepší znalost práva a snazší dostupnost právních služeb a konečně se zřetelem na možnost stanovovat smluvní podmínky jednostranně cestou formulářových smluv. Zákonodárce se proto pokusil vyrovnat tuto faktickou nerovnost cestou práva [srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].

[32] V pozitivním právu se ochrana spotřebitele promítá například do podoby vyšší informační povinnosti dodavatele, do práva spotřebitele odstoupit od smlouvy, do podoby zákazu některých ujednání ve spotřebitelských smlouvách či do podoby příkazu v pochybnostech o významu spotřebitelských smluv vykládat pro spotřebitele nejpriznivěji apod.

[33] Výše uvedená obecná východiska stěžovatelka ve své argumentaci zcela pomíjí, byť jsou pro nyní posuzovanou věc zásadní.

Porušení povinnosti dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele

[34] V kasační stížnosti stěžovatelka rozporovala nesprávné právní posouzení způsobu poskytnutí informací o ceně služby. Stěžovatelka s právním posouzením žalovaného a krajského soudu nesouhlasí.

[35] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že argumentace stěžovatelky je na řadě míst vzájemně rozporuplná, kupříkladu v bodě 9 kasační stížnosti uvádí, že „*zpoplatněnou službou poskytovanou ze strany stěžovatelky přitom není samotná registrace, ale zprostředkování informací o dražbě nemovitosti v exekčním, resp. insolvenčním řízení*“, přičemž to následně v bodech 10 a 11 popírá, neboť sama hovoří o registraci, u které byla uvedena informace „zpoplatněna“. Na jiném místě pak uvádí, že „*se nejedná o registrační formulář, který je spotřebitelem vyplňován v rámci samotné registrace, nýbrž o jakýsi předvyplněný kontaktní formulář*“. Formální označení té či oné části procesu popsaneho ve výroku napadených správních rozhodnutí však není rozhodující, tím je naopak samotná podstata -tj. celý proces od prvotního kontaktu stěžovatelky se spotřebitelem až po poskytnutí požadované informace, kde tento proces je zatížen registračním poplatkem ve výši 5 000 Kč, resp. 6 000 Kč.

[36] Dále soud konstatuje, že argumentace stěžovatelky uvedená v bodech 23 a 24 kasační stížnosti nereflektuje odůvodnění napadených správních rozhodnutí, ani rozsudku krajského soudu. Stěžovatelka zde nejprve dochází k závěru, že její jednání, za které byla shledána vinnou již rozhodnutími č.j. ČOI 81831/21/O100/2700/Ber/Št, ze dne 17. 6. 2021, a v rozhodnutí č.j. ČOI 21477/22/O100/Ber/Št, ze dne 11. 2. 2022, je nutno hodnotit jako dílčí útoky pokračujícího jednání. Následně soudu vytýká, že se nezabýval naplněním jednotlivých podmínek § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, resp. že ve věci není dán (prokázán) jednotný záměr.

[37] Naopak krajský soud v bodě 46 a následujících napadeného rozsudku zcela řádně a správně odůvodnil, že se o pokračování v přestupku nejedná. Soud zde odkázal na související judikaturu správních soudů k okamžiku ukončení skutku oznámením o zahájení řízení, od něhož je další jednání považováno za nový skutek. Soud rovněž řádně odůvodnil, proč o těchto „nových“ a „starých“ přestupcích nelze vést společné řízení. Zde uvedená stěžovatelka zcela pomíjí a pouze opakuje svou žalobní argumentaci. Vypořádání krajského soudu však kasační soud považuje za zcela vyčerpávající a správné, a proto na něj v podrobnostech odkazuje.

[38] V této souvislosti neobstojí ani zkratkovitá námitka uvedená na konci bodu 24 kasační stížnosti stran nedostatečného odůvodnění výše uložené sankce. Dané odůvodnění, jak ze strany krajského soudu (ostatně v podrobnostech viz body 88 a následující napadeného rozsudku), tak žalovaného, má kasační soud za přezkoumatelné a plně dostačující (viz výše). Nad rámec tam uvedeného lze pro úplnost odkázat na rozsudek ze dne 11. 7. 2013, č. j. 7 As 15/2013 - 56, dle kterého: „*Jelikož je výsledná výše uložené sankce primárně věcí správního uvážení správního orgánu, omezuje se soudní přezkum pouze na hodnocení, zda je závěr správního orgánu dostatečně odůvodněn a zda nevybočuje z mezí správního uvážení, tj. zda úvahy neodporují právním předpisům, spisu, skutkovým zjištěním a zásadám logického myšlení nebo nejsou jinak vadné. [...] Nelze po správních orgánech očekávat*

pokračování

přesné zdůvodnění, proč byla uložena pokuta zrovna ve výši 200 000 Kč, a nikoliv například ve výši 210 000 Kč. Podstatou správního uvážení je, že s ohledem na pestrost možných situací není možné nastavit žádný univerzální vzorec pro výpočet konkrétní výše pokuty. Pokud by tomu tak bylo, zahrnul by jej bezesporu zákonodárce přímo do zákona. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné, že výše pokuty byla uložena v zákonném rozmezí a řádně zdůvodněna, bylo přihlédnuto ke všem zákonným hlediskům a úvahy žalované se pohybují v mezích správního uvážení.“ Uvedené požadavky má kasační soud za splněné.

[39] Podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele je *prodávající povinen informovat v souladu s cenovými předpisy a přímo použitelným předpisem Evropských společenství spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.*

[40] Podle § 13 odst. 2 zákona o cenách je *prodávající povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak.*

[41] Podle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele se *prodávající dopustí přestupku tím, že informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12 téhož zákona.*

[42] K věci samé kasační soud odkazuje na body 53 a následující napadeného rozsudku, kde soud zcela v souladu s obsahem správního spisu popsal způsob, kdy a jak byla informace o ceně spotřebiteli sdělena (dostupná). Ostatně skutkové okolnosti nejsou mezi stranami sporné.

[43] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěry krajského soudu, že má-li prvotní inzerce žalobkyně za cíl poskytnutí služeb týkajících se inzerované nemovitosti, je na prvotní kontakt spotřebitele s takovým inzerátem třeba nahlížet jako na přistoupení k jednání o objednání zpoplatněné služby.

[44] Správní orgány a soud správně uzavřely, že spotřebitel se na stránku www.s-drazby.cz dostává přes standardní inzerát na realitním serveru, aniž by byl předem informován o tom, že interakce s inzerací povede k objednání zpoplatněné služby. Cena služby nebyla uvedena v inzerátu ani v následné e-mailové komunikaci a spotřebitel se o zpoplatnění dozvěděl až na konci registračního formuláře po vyplnění všech kontaktních údajů, přičemž ani zde nebyla výslovně uvedena konečná cena; ta byla dostupná pouze po prokliku na další dokumenty. Tento proces je podle soudu vážným pochybením, neboť průměrný spotřebitel neočekává platbu za registraci bez předchozího upozornění. Nastavený proces neumožňuje spotřebiteli jasně pochopit, že vstupuje do jednání o placené službě, což nelze akceptovat z hlediska ochrany spotřebitele.

[45] Výše uvedený závěr soud řádně podložil též judikaturou správních soudů, mimo jiné rozsudkem NSS ze dne 20. 2. 2015, č. j. 7 As 152/2014 - 28, a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2006, č. j. 11 Ca 203/2005 - 30. Stěžovatelka selektivně v kasační stížnosti napadá pouze rozsudek Městského soudu v Praze, kterému vytýká, že je zastaralý, překonaný a v podmínkách online prostředí nepoužitelný. Opak je však pravdou. Jakkoliv se odkazovaný rozsudek týkal prodeje zboží v obchodě, jeho obecné závěry lze plně vztáhnout i na nyní řešený případ. I přes jistá specifika online nakupování/ poskytování

služeb totiž neexistuje důvod, aby spotřebiteli byl v tomto případě poskytován nižší standard, resp. po prodejci vyžadována nižší míra informační povinnosti. Ostatně jak již bylo řečeno výše, krajský soud zcela přiléhavě odkázal též na rozsudek č. j. 7 As 152/2014 - 28, který se týká prodeje zboží na internetu, a který na rozsudek městského soudu výslovně odkazuje. Stejně tak činí i novější judikatura kasačního soudu (viz rozsudky ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 As 32/2018 - 31 a 9. 3. 2018, č. j. 7 As 32/2018 - 30), které se těchto obecných východisek rovněž dovolávají.

[46] I v nyní souzené věci proto lze plně využít předchozí judikaturu kasačního soudu, konkrétně lze vyjít ze závěru rozsudku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 7 As 152/2014 - 28, dle kterého je ochrana spotřebiteli „poskytována již v okamžiku jeho prvního kontaktu s nabídkou prodávajícího, neboť cena je výchozí a určující informací, jež dále determinuje postup spotřebitele při výběru zboží. Nelze tedy akceptovat stěžovatelovu argumentaci, že zájemci o koupi zboží jsou informováni o jeho skutečné ceně v průběhu objednávacího procesu dříve, než učiní závaznou objednávku. Spotřebitel má totiž právo být již od úvodní části webové prezentace seznámen se skutečnou, tj. konečnou cenou, kterou bude muset za nabízené zboží zaplatit, a nesmí být k zahájení objednávacího procesu lákán na základě ceny, za níž není možné zboží ve skutečnosti koupit. Stěžovateli v daném případě nic nebránilo, aby u předmětného nabízeného zboží uvedl již od počátku cenu, za kterou jej lze zakoupit, tj. včetně povinného příslušenství.“

[47] V podmínkách nyní souzené věci analogicky platí, že již při prvotním kontaktu spotřebitel musí být řádně informován o skutečnosti, že poskytnutí informace (k čemuž jednotlivé kroky od vyplnění kontaktního formuláře až po registraci jednoznačně vedly – ostatně to je jediným obsahem poskytované služby) je zpoplatněno.

[48] Přirovnání stěžovatelky k činnosti realitních makléřů a informací o jejich provizi v prvotní nabídce je zcela liché, jak již správně uvedla žalovaná na straně 10 a 11 napadeného rozhodnutí. Na zde uvedenou argumentaci však stěžovatelka nijak věcně nereaguje. Stěžovatelka opakovaně pomíjí, že ona sama nenabízí jednotlivé nemovitosti, ale pouze informace o nich, přičemž tuto službu poskytuje za úplatu, aniž by o tom však spotřebitele řádně informovala. Jednotliví realitní makléři pak naopak nabízejí samotnou nemovitost, přičemž informace o nich jsou poskytovány zdarma, pokud za úplatu, pak o této skutečnosti jsou spotřebitelé informováni v rámci sjednávání této placené služby.

[49] Stěžovatelka opakovaně obecně uvedla, že závěry krajského soudu považuje za nedostatečně odůvodněné, a tedy nepřezkoumatelné. Jak již však kasační soud uzavřel výše, závěry krajského soudu jsou řádně odůvodněné a plně prezkoumatelné.

[50] Stěžovatelka též nesouhlasí se závěrem krajského soudu v bodě 66 napadeného rozsudku, který jako irelevantní vyhodnotil odkazy žalobkyně na civilní rozsudky ve věcech zaplacení požadovaných registračních poplatků. Kasační soud s těmito závěry krajského soudu v zásadě souhlasí; civilní soudy totiž podrobně neposuzovaly otázku splnění/nesplnění veřejnoprávních povinností stěžovatelky (v rozsahu úvah a závěrů správních soudů, resp. žalovaného). Přiznání požadovaných částek civilními soudy tak v nyní souzené věci není nijak rozhodné (přiměřeně viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1709/2007, dle kterého „Porušení veřejnoprávních předpisů je řešeno v nich uvedenými sankčními mechanismy,“ přičemž „nelze bezdůvodně rozšiřovat

pokračování

důsledky porušení veřejnoprávního ustanovení i do soukromoprávní oblasti“). To není v rozporu se zásadami správního trestání, potažmo trestního práva, na které stěžovatelka zcela obecně odkazuje.

Porušení povinnosti dle § 4 odst. 4 ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (klamavé konání)

[51] Podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele *nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.*

[52] Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele *užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí se zakazuje.*

[53] Podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele *se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.*

[54] Podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele *výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.*

[55] Podle § 1837 písm. a) občanského zákoníku *spotřebitel nemůže odstoupit od smlouvy o poskytování služeb, jestliže byly v plném rozsahu poskytnuty; v případě plnění za úplatu, pouze pokud započalo s předchozím výslovným souhlasem spotřebitele před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy a podnikatel před uzavřením smlouvy poučil spotřebitele, že poskytnutím plnění zaniká právo odstoupit od smlouvy. Obdobně též článek 16 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů.*

[56] Nekalé obchodní praktiky v podobě klamavého konání se podle krajského soudu a žalovaného dopustila stěžovatelka tím, že v komunikaci se spotřebiteli uvedla, že *„Případné odstoupení od smlouvy by nemělo mít vliv, dle našeho názoru, na nárok na požadovaný poplatek, jelikož ve smluvní dokumentaci jste odsouhlasil jako klient skutečnost, že žádáte o zaslání dokumentů před uplynutím ochranné lhůty.“* Podle žalovaného a soudu však spotřebitel neposkytl výslovný souhlas předpokládaný v § 1837 písm. a) občanského zákoníku. Souhlas byl uveden (předformulován) pouze v dokumentech *Sdělení před uzavřením smlouvy* a *Smlouva o poskytnutí služeb v rámci exekuční dražby/v rámci insolvenčních nemovitostí*. Mezi stranami přitom není sporu, že tyto dokumenty byly spotřebiteli přístupné před uzavřením smlouvy jako součást aukčních podmínek, které spotřebitel odsouhlasil „klikem“.

[57] Stěžovatelka považuje závěr krajského soudu za nesprávný a ničím neodůvodněný.

[58] Kasační soud ve shodě s výše uvedeným předně konstatuje, že závěr krajského soudu je plně přezkoumatelný a řádně odůvodněn. Nejvyšší správní soud zde odkazuje na body 68 a následující napadeného rozsudku, konkrétně pak body 74 a následující napadeného

rozsudku, kde se soud detailně a logicky zabýval výkladem pojmu „výslovný souhlas“ za použití *Pokynů k výkladu a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU o právech spotřebitelů* (viz sdělení Komise – Pokyny k výkladu a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU o právech spotřebitelů – Úřední věstník, C 525, 29. 12. 2021). S touto argumentací stěžovatelka toliko obecně nesouhlasí, považuje ji za nesprávnou, aniž by však na argumentaci krajského soudu věcně reagovala. Jakkoliv odkazované výkladové pokyny nejsou právně závazné, není důvod je v nyní posuzované věci nevyužít. Nelze přitom pominout, že krajský soud odkázal též na související judikaturu jak Ústavního soudu, tak unijní judikaturu a rovněž zcela logicky vysvětlil, proč je třeba „výslovný souhlas“ číst optikou požadavku na jeho určitou „vyšší kvalitu“, která však v nyní souzené věci nebyla splněna. Kasační soud přitom považuje argumentaci krajského soudu i ve světle obecně formulované kasační námitky za zcela vyčerpávající a správnou, v podrobnostech na ni proto plně odkazuje.

[59] Ve stručnosti kasační soud toliko dodává, že již ze znění samotného § 1837 písm. a) občanského zákoníku výslovně vyplývá, že nestačí toliko „obecný“ souhlas spotřebitele, ale je přísně vyžadována jeho kvalifikovaná (resp. slovy krajského soudu „vyšší“) forma v podobě „výslovného souhlasu“. Argumentace stěžovatelky tuto skutečnost však zcela pomíjí. Jakkoliv i obchodní podmínky jsou bezpochyby součástí ujednání mezi ní a spotřebitelem, nelze v rámci „obecného“ souhlasu s nimi zahrnout i taková ujednání, jež vyžadují „výslovný souhlas“. Dle závěru Ústavního soudu, zcela přílehlavě citovaného též krajským soudem, platí, že *„obchodní podmínky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složité formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (...)“* (viz náleze ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11). V této souvislosti nelze pominout, že § 1837 občanského zákoníku představuje (již dle svého nadpisu) výjimky z práva odstoupit od smlouvy. Ty je obecně třeba vykládat restriktivně (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 12. 2001, Georg Heininger a Helga Heininger proti Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, C-481/99, nebo obdobně náleze Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, N 172/24 SbNU 281).

[60] Nelze ani pominout, že současná podoba § 1837 odst. 1 písm. a) občanského zákoníku byla do platného právního řádu vnesena novelou č. 374/2022 Sb., kterou se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Důvodová zpráva pak k uvedenému ustanovení uvádí, že *„Výjimky z práva na odstoupení od smlouvy vyžadují několik zpřesnění, aby odpovídaly čl. 16 směrnice 2011/83; dále je třeba promítnout změny plynoucí z modernizační směrnice. Ustanovení vylučující právo spotřebitele na odstoupení od smlouvy je třeba formulovat zvlášť jasně a přesně, aby v praxi nedocházelo k jejich nepatřičnému rozšiřování.“*

[61] Slovní spojení „výslovný souhlas“ přitom uvedená novela přinesla též do dalších ustanovení občanského zákoníku. Kupříkladu dle § 1861 odst. 4 platí, že odstavec 2 uvedeného ustanovení se nepoužije v případě, že prodávající kupujícího před uzavřením

pokračování

smlouvy zvlášť upozornil, že se některá vlastnost věci liší, a kupující s tím při uzavírání smlouvy výslovně souhlasil.

[62] Důvodová zpráva k tomu pak výslovně uvádí, že „*Strany si mohou ujednat, že věc výše vymezené obvyklé vlastnosti mít nebude. Prodávající však musí před uzavřením smlouvy spotřebitele výslovně upozornit na tyto odchylky a ujednání musí být učiněno výslovně a zvlášť (tj. není kryta paušálním konsensem s všeobecnými obchodními podmínkami). V praxi je možné tento požadavek splnit aktivním zaškrtnutím příslušného políčka či podobnou funkcí (tj. nikoli v režimu opt-out).*“

[63] I v nyní posuzované věci přitom platí, že ujednání o vzdání se práva na odstoupení musí být uvedeno „výslovně“, tj. zvlášť, nikoliv kryto paušálním konsensem s obchodními, zde aukčními, podmínkami.

[64] Lze proto uzavřít, že za výslovný souhlas spotřebitele dle § 1837 písm. a) občanského zákoníku nelze považovat „souhlas“ uvedený toliko ve Sdělení před uzavřením smlouvy a Smlouvě o poskytnutí služeb v rámci exekuční dražby/v rámci insolvenčních nemovitostí, přičemž tyto dokumenty byly „pouze“ součástí aukčních podmínek, které spotřebitel „klikem“ odsouhlasil. Informování spotřebitele za tohoto stavu o nemožnosti odstoupení od uzavřené smlouvy pak lze ve shodě s názorem krajského soudu a žalovaného považovat za klamání spotřebitele.

[65] Lze plně souhlasit s krajským soudem, že stěžovatelka se v tomto kroku dopustila klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele; podle něj se za klamavé opomenutí považuje mimo jiné to, pokud prodávající zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem podstatné informace, pokud to vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Takovou podstatnou informací je poté dle odst. 3 téhož ustanovení rovněž informace o právu na odstoupení od smlouvy nebo ukončení závazku a podmínky jejich uplatnění. K tomu soud pro úplnost dodává, že stěžovatelka přehlíží, že „*rozhodnutím o koupi*“ se nemyslí pouze rozhodnutí, zda výrobek koupit nebo nikoliv, ale dle § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele se rozhodnutím ohledně koupě rozumí „*rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou nebo částečně, zda si je ponechá nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání.*“ Přičemž poskytnutí nesprávné informace ve vztahu k uplatnění práva vyplývajícího ze smlouvy (zde odstoupení od smlouvy) je podstatou vytýkaného jednání.

[66] S ohledem na tento závěr je nedůvodná navazující argumentace stěžovatelky, která vychází z nesprávného výkladu § 1837 občanského zákoníku, kterému však kasační soud nepřisvědčil. Ve zbytku proto soud odkazuje na body 84 a následující napadeného rozsudku, se kterými se plně ztotožňuje.

[67] Stěžovatelka v této souvislosti namítá též nesprávné zjištění skutkového stavu, k tomu pouze obecně uvádí, že závěry žalovaného a krajského soudu nemají oporu v protokolu o kontrole a že soud se měl zabývat kontraktním procesem u jednotlivých konkrétních spotřebitelů. Kasační soud však ani zde se stěžovatelkou nesouhlasí. Protokol

o kontrole zcela koresponduje se skutkovými závěry žalovaného, potažmo krajského soudu; skutkový stav tedy byl zjištěn dostatečně (v podrobnostech viz strany 8-9 prvostupňového rozhodnutí a strany 9-11 napadeného rozhodnutí). Pokud stěžovatelka namítá, že v nyní posuzované věci nebyl specificky zkoumán kontraktační proces u spotřebitelů, kteří podali podnět, pak k tomu lze uzavřít, že protokol o kontrole detailně popisuje schéma celého kontraktačního procesu, přičemž v nyní souzené věci není žádný důvod se domnívat, že uvedení spotřebitelé postupovali jinak, resp. že v jejich případě byly stránky a kontraktační schéma jiné. To ostatně netvrdí ani samotná stěžovatelka, která žádnou jinou skutkovou verzi nepředložila a námitku uplatnila toliko obecně. Soud ji proto hodnotí jako účelovou a nedůvodnou.

K pokutě

[68] Konečně stěžovatelka nesouhlasila ani s výší uložené sankce, neboť je přesvědčena, že správní orgány, potažmo soud nesprávně zhodnotily její majetkovou situaci a uložily tak sankci v likvidační výši.

[69] Otázkou uložené sankce se krajský soud zcela vyčerpávajícím způsobem věnoval v bodech 88 až 107 napadeného rozhodnutí, tj. celkem na 4 stranách. Zde podrobně a správně shrnul jak judikaturní východiska vážící se k ukládání sankcí, tak provedl i podrobné vyhodnocení a aplikaci těchto závěrů v nyní posuzované věci. Kasační soud tomu nemá (především ve vztahu k obecné a opakující se argumentaci stěžovatelky) co by vytknul, nebo doplnil, a proto na tyto pasáže v podrobnostech plně odkazuje. Pokud stěžovatelka nyní poukazuje na nedostatečné hodnocení jejího ekonomické situace, pak kasační soud plně odkazuje na body 101 a 102 napadeného rozsudku, kde již krajský soud uzavřel, že stěžovatelka byla v řízení před správním orgánem pasivní, a ani na výzvu správního orgánu požadované ekonomické podklady nepředložila, což následně dostatečně nenapravila ani v řízení před žalovanou.

[70] Lze však doplnit, že likvidační pokutou se ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, rozumí taková sankce, „*která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ Pouhý záporný výsledek hospodaření tak není důvodem pro konstatování likvidačního účinku pokuty. Pokud by tomu tak bylo, mohla by tato skutečnost vést k absurdním závěrům, jelikož např. subjektům dlouhodobě podnikajícím se ztrátou by nebylo vůbec možné uložit správní trest. Případné kontroly a následné trestání protiprávního jednání by vůči těmto subjektům pozbylo svůj smysl a účel. Likvidační charakter uložené pokuty tak není možné hodnotit pouze na základě výsledku hospodaření, ale je nezbytné posouzení se zohledněním citovaných závěrů kasačního soudu. V případě stěžovatelky se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s tím, že uložená pokuta likvidační charakter nemá, neboť nebyla sama o sobě způsobilá přivodit stěžovatelce platební neschopnost ani ji donutit ukončit podnikatelskou činnost. Stejně tak sama o sobě nebyla způsobilá docílit toho, že by se jediným smyslem stěžovatelčiny

pokračování

podnikatelské činnosti stalo její splacení. V nyní souzené věci stěžovatelka dovozuje likvidační charakter dokonce z „*citelného poklesu zisku*“ v roce 2022, což je zcela liché.

[71] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že správní orgány řádně a dostatečně hodnocení relevantních okolností provedly, subjektivní nesouhlas stěžovatelky na této skutečnosti nic nemění. V souladu s judikaturou správních soudů platí (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, č. 2672/2012 Sb. NSS, případně z novějších rozhodnutí rozsudek ze dne 29. 6. 2023, č. j. 6 As 122/2022-33), že úlohou soudu není hledání ideální výše sankce, ale pouze její korekce v případech, ve kterých zjevně neodpovídá zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlivosti trestu. Stěžovatelce byla uložena pokuta ve výši 1/3 z horní hranice sazby stanovené pro jí spáchaný přestupek a zároveň nebyly dány okolnosti, pro které by bylo nutné tuto pokutu považovat za zjevně nepřiměřenou. S ohledem na závažnost jednání stěžovatelky lze odkázat též na rozsudek kasačního soudu ze dne 14. 9. 2020, č. j. 5 As 204/2019 - 62, dle kterého „*s jistou mírou zjednodušení by se dalo říci, že pokuta, která nebolí, nedává smysl, ledaže by se jednalo o výjimečný případ a postačilo by uložení pouze symbolické pokuty*“. Zároveň Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 19. 12. 2023, č. j. 2 As 130/2012-20, č. 2992/2014 Sb. NSS, ze kterého ve vztahu k moderačnímu oprávnění krajského soudu vyplývá: „*Ve vztahu k diskreci krajského soudu může Nejvyšší správní soud hodnotit jen to, zda soud I. stupně nepřekročil zákonem stanovené meze tohoto uvážení, nevybočil z nich nebo volně uvážení nezneužil, či zda je jeho úvaha přezkoumatelná a logicky nerozporná.*“ V této věci tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud ze zákonem stanovených mezí nevybočil a jeho úvaha je přezkoumatelná a nerozporná. Ani námitku týkající se výše uložené pokuty tak Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[72] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[73] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalované žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. srpna 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu